

הוראות מרמן הגרמי"ש אלישיב שלי"א

בענין כניסת כהנים לבתי חולים

הועתק מחוברת 'נלאט' - מהדורה כ"ד תשס"ט

נא לשים לב, שיתכן שהמצב בחלק מהמקומות ישתנה

ביקור חולים:

א. רצוי שכהן ימנע כמה שאפשר מכניסה לבית החולים.

ב. כאשר נחוץ מאד שכהן יבקר בבי"ח, מותר לו להכנס, בתנאי שמדובר בבית חולים כזה שרוב היום אין בו טומאת מת, או לפחות חצי מהיום אין בו טומאת מת. יסוד ההתר בזה שבשעת צורך יש מקום לדון שדין "ספק טומאה ברה"ר טהור" נאמר גם לגבי טומאת כהנים.

סגירת דלתות

ג. במקום שהותר לכהן להכנס לבי"ח, ישתדל לסגור כל דלת שיש אפשרות לסוגרה במסדרונות ובמעברים, ובמיוחד ישתדל לסגור את דלת החדר שנמצא בו. ואם מעבר לחלונות החדר, יש מעליהן בקיר הבניין מרזבים או שאר בליטות, ישתדל לסגור אותם חלונות.

כניסת כהנים לבתי חולים

הגורמים לטומאה שני גורמים עולים לגרום לטומאת מת בבתי חולים, ויש להתמקד בהם:

- טומאה קבועה:** הנגרמת מחדר המתים והמכון הפתולוגי (בנק אברים), ויש לבדוק האם בודד ביה"ח מקומות אלו משאר המחלקות.
- טומאה מזדמנת:**

הנגרמת מטומאה השווה בתוך מחלקות ביה"ח לפרקי זמן מזדמנים. בהקשר זה יש לבדוק מה מספר הנפטרים והנפלים בביה"ח, ומהו מספר הניתוחים לכריתת אברים. וכן כמה זמן הטומאה נשארת בביה"ח. ויש להוסיף לזה גם את האיסור לשהות עם "גוסס" אף קודם הפטירה ע"י י"ד ש"ע.

הרהרה בתי חולים בארץ בודדו את ה"טומאה הקבועה", ועיקר הבעיה היא כתוצאה מ"הטומאה המזדמנת".

כריתת אברים

בבתי חולים מובצעים ניתוחים לכריתת אברים מאנשים חיים. אבר שלם כברייתו שיש בו בשר גידין ועצמות, אף שפירש מאדם חי מטמא באהל (רמב"ם טו"מ פ"ב הל' ג-ד). אבר שאין בו עצם כגון "כליה" דינו כ"בשר", ובשר הפורש מאדם חי אינו מטמא כלל (ע"ש עוד פרטים בדן אם נחסר האבר).

פתרונות

כאשר יש מת באחד החדרים בביה"ח, הטומאה עוברת מחדר לחדר ומתפשטת לכל בית החולים. טומאה זו היא מהתורה לדעת רבים מהפוסקים (ע"י פ"ת י"ד שע"ב ס"ק ג' ועוד). אפשר לפתור בעיה זו ע"י הצבת דלתות כפולות שעיצרו את הטומאה שלא תתפשט בכל שטח בית החולים, באופן שאף שדלת אחת נפתחת, מ"מ השניה נשארת סגורה. (הכרעת רוב האחרונים שדלת אף שמחוברת בצירים של ברזל חוצצת בפני הטומאה ע"י פ"ת י"ד שע"א ס"ק ט', חכמ"א כלל קנ"ט-ו'. חו"א י"ד ר"י אותיות ב' וד'. ש"ת שבט הלוי ח"ח-רנ"ח).

גם לאחר שבודדו את הטומאה ע"י דלתות כפולות, ובכך מנעו שטומאה אה לא תתפשט לכל ביה"ח, עדיין נותרה הבעיה של "סוף טומאה לצאת", והיינו שכל מקום שהטומאה עתידה לעבור דרכו טמא מיד, אף שכרעה כל הפתחים סביב הטומאה סגורים וחוצצים בפני הטומאה. (ע"י ש"ך י"ד שע"א סוס"ק ח' שגם כל מקום המחובר לאותו מקום שהטומאה עתידה לעבור דרכו טמא). נחלקו הפוסקים האם טומאה זו מהלכה למשה מסיני או מדרבנן. ובמשנה ברורה (סי' קכ"ו ס"ק י"א, וק"ח ס"ק ח' ע"ע ש"ת שבט הלוי ח"ה ס' קפ"ד) הכריע כפוסקים שסוף טומאה לצאת היא רק מדרבנן.

פתרון בעיה זו קשה מאוד מבחינה טכנית, כיוון שיש להוציא את הטומאה אל מחוץ לבית החולים מבלי לעבור במסדרונות בית החולים. דבר זה מצריך תכנון מוקדם בבניית בית החולים והתקנת מערכת מעליות מיוחדת לפינוי מתים נפלים ואברים. בית החולים היחיד שבו בוצע פתרון זה למעשה הוא ביה"ח "מעייני הישועה" בב"ב.

בכמה בתי חולים בארץ משתמשים במתקנים מיוחדים ע"מ לבודד את הטומאה, חלקם של מתקנים אלו לא קיבל את הסכמתם של גדולי ישראל. לדוגמא:

(א) הובלת הנפטר באמצעות עגלה בנפח ארבעים סאה שעשויה מחומר שאינו מקבל טומאה, ויש בתוכה פותח טפח בין הנפטר לבין מכסה העגלה שיהצוץ בפני הטומאה. ע"י מנחת שלמה ח"א סי' ע"ב שדחה פתרון זה וע"ע ש"ת שבט הלוי חלק י' סי' רי"ז.

(ב) התקנת כעין "בוידים" (תקרה דקורטיבית) מיוחד שיש בו סדק שאין בו טפח וזה יגרום לטומאה לעלות ל"בוידים" ולהיעצר. פתרון זה מבוסס על המשנה באהל פ"י משניתי ב' וד', ונפסק בשו"ע י"ד שע"א ס"ב. ע"י ש"ת "מנחת יצחק" ח"י סי' קכ"ד שדחה פתרון זה. ע"ע ש"ת "שבט הלוי" ח"ו סי' קע"ד.

ולכן אף שבי"ח טוען שבודד את הטומאה, מ"מ צריך לברר באיזה צורה נעשה הדבר, ומי נותן את ההכשר על הפתרון.

סטטיסטיקה למספר הפטירות

בכתיבת המאמר נעזרנו בסטטיסטיקה רשמית של משרד הבריאות לגבי מספר הנפטרים בכל בית חולים. יש לשים לב שהנתונים כוללים רק חולים שנפטרו במחלקות האשפוז, ואינם כוללים

אם מתמקדים בניתוחים לכריתת אברים המטמאים, מתברר שאף בבתי חולים הגדולים מספרם אינו גדול.

פינוי נפטרים

פינוי נפטרים מן המחלקה נעשה ברוב בתי חולים לאחר כשעתיים מהפטירה, ע"פ הוראת משרד הבריאות. עובדה זו מקשה מאד על כניסת כהנים לבתי חולים. ואכן בביה"ח מעייני הישועה בב"ב מפנים את הנפטר תוך חצי שעה, ובביה"ח ביקור חולים ושע"צ בירושלים מפנים מת תוך שעה וחצי.

נפטר בשבת

ע"פ הוראת משרד הבריאות אין לפנות נפטרים בשבת משטח ביה"ח. הנפטר בשבת מועבר לחדר מתים ונשאר שם בקירור עד צאת השבת. באותם בתי חולים שחדר מתים נפרד מביה"ח אין בכך בעיה כיון שהטומאה לא מועברת למחלקות האשפוז.

עיקר הבעיה נוצרת בבתי אבות, שם אין בדר"כ חדר מתים נפרד, וכאשר יש נפטר הוא מוכנס לאחד החדרים (הממוזגים). נמצא לפי"ז שבמקרה ויש נפטר בשבת, כהן לא יוכל לשהות בכל שטח בית האבות עד לפינוי בצאת השבת.

מת שאינו יהודי

בכמה בתי חולים יש מספר גדול של חולים שאינם יהודים, וממילא גם אחוז גבוה מהנפטרים והנפלים הוא של גויים שכידוע דין טומאתם פחות חמור ע"י י"ד שע"ב ס"ב ובשו"ת אגרות משה י"ד ח"ב סי' קס"ו. בכלל זה נמצאים ביה"ח הדסה הר הצופים בירושלים, וביה"ח השרון בפ"ת ועוד.

נפלים

נפל מטמא מיום הארבעים, ואף שנראה שאין בו ריקום אברים, מ"מ יש להחמיר מספק כיון שאינו בקיאים בריקום אברים (פ"ת י"ד ש"ט ס"ק ב' ומקורו בנוב"י קמא י"ד צ"ו). ומבואר בנוב"י (שם סוף התשובה) שאף שהוא ספק אין לצרף לזה עוד ספק ולהתיר מדין ספק ספיקא, כיון שהוא ספק הנובע מחסרון ידיעה (ספק השוטים) שאין לצרפו לעוד ספק כמבואר בשו"ע י"ד צ"ח ס"ב-ג'.

הגורמים העיקריים לחשש טומאת מת בבתי חולים הם הנפלים (ניתוחים גיניקולוגים) מספרם גדול מאד ובמרכזים הגדולים יכולים להגיע לכמה עשרות ביום ר"ל.

נדהמנו לשמוע מכמה בתי חולים, שאף שיש גרישות לבעיה של כניסת כהנים לבתי חולים, מ"מ אין כלל מודעות מצידם לבעיה של הניתוחים הגיניקולוגים. וכיום הוא המעכב הגדול ביותר לכניסת כהנים לבתי חולים.

חולים שהגיעו במצב קשה ונפטרו בחדרי מיון וניתוח. ואכן בבתי חולים הגדולים כמו בהדסה עין כרם בירושלים לשם מובאים בדר"כ החולים והפצועים הקשים, אף שע"פ הסטטיסטיקה הרשמית ישנם מעט יותר משני נפטרים ביום בלבד, מ"מ המספר האמיתי גדול מזה, כיון שאותם חולים ופצועים קשה שנפטרו בחדרי מיון וניתוח לא נלקחו בחשבון.

***

אין כוונת מאמר זה לפסוק הלכה בעניין חמור זה של כניסת כהנים לבתי חולים, בכל שאלה מעשית ישאל כל אחד את רבו כיצד לנהוג.

יש להדגיש שהמצב בחלק מבתי החולים עשוי להשתנות והדברים נכונים רק לתאריך אדר תשס"ט.

עמל רב הושקע בכתיבת מאמר זה, ותפלתנו לבורא עולם שלא תצא ח"ו תקלה מתחת ידינו, ובה בקשתנו שטוחה מכל מי שיש לו הערה או הוספה שלא ימנע טוב מבעליו, ויודיענו ע"מ שנוכל לתקנו.

רשימת בתי החולים ברחבי הארץ ופרטי ההקפדה ההלכתית על טומאה

איכילוב - תל אביב

טומאה קבועה:

חדר מתים ופתולוגיה מנותקים מביה"ח ע"י דלתות כפולות.

טומאה מזדמנת:

ברוב שעות היום יש מציאות של טומאת מת כתוצאה מנפטרים נפלים ואברים. (הדבר כולל גם את בניין ילדים "בית דנה" המחובר לביה"ח במנהרה. בתכנית לנתק את "בית דנה" משאר חלקי ביה"ח בשנה הקרובה לצורך זה מינה רב ביה"ח אחראי שיראג לכל הסיידורים ההלכתיים שיהיו מקובלים על גדולי ההוראה).

הערה: סמוך לביה"ח (בצד צפון) קיים מרכז מסחרי וחניון מכוניות ענק (מרכז אביב) שאינו שייך לביה"ח אולם הוא מחובר לביה"ח, ולכן אסור לכהן להכנס למרכז המסחרי ולחניון זה.

רב ביה"ח הרב אברהם זוניקוב
טל' במשרד 03-6973130

אסף הרופא - צריפין

טומאה קבועה:

חדר מתים והמכון הפתולוגי נמצאים בבניינים נפרדים מחוץ לביה"ח.

טומאה מזדמנת:

בניין אשפוז ראשי ("בניין בגין" מכיל כארבע עשרה מחלקות) יש במקום חזקת טומאה מחמת

נפטרים ואברים.

יש חיבורים בין הבניינים באמצעות גשרונים וצינורות. הדבר נוגע לבניין הכנוב וכן לגבי אורתופדיה. ולכן אף שלמראית עין נראה הבניין מנותק אין לכהן להכנס למקומות אלו.

מרפאות חוץ ואונקולוגיה (אשפוז יום) מנותקים משאר חלקי ביה"ח.

רב ביה"ח הרב אליעזר מלכה

טל' במשרד 08-9779238 (מרכזיה 08-9779999)

⊗ אסותא-תל אביב

טומאה קבועה:

אין בביה"ח חדר מתים, ואין מכוון פתולוגי.

טומאה מזדמנת:

בביה"ח עורכים הפלות וגרידות בדר"כ בימים שני ורביעי. הנפלים מפונים באותו יום עד השעה שבע בערב. לעתים רחוקות יש הפלות בודדות גם בימים אחרים אבל אינו מצוי כ"כ.

כמעט ולא מצויים נפטרים בביה"ח.

כהן שנוקט להכנס לביה"ח כדאי לברר האם יש מצב של טומאת מת אצל המגיח הרב משה מליק בית 03-6194979.

ביה"ח עומד לעבור למבנה גדול ברמת החייל ומאז יש להתעדכן במצב החדש.

⊗ בילינסון- פתח תקוה

כל מחלקות בית החולים ובניין יולדות מחוברות, ולכן כאשר יש טומאת מת באחת המחלקות היא מתפשטת לכל ביה"ח. לאחרונה, כדי למעט את הטומאה בביה"ח, החלו להעביר את הנפלים ביציאה צדדית מיוחדת ואינם מועברים דרך מסדרונות ביה"ח.

בביה"ח 951 מיטות. יש חזקת טומאה כתוצאה מריבוי נפטרים נפלים ואברים.

חדר מתים ומכוון פתולוגי מבודדים באמצעות דלתות כפולות.

⊗ ביקור חולים-ירושלים

טומאה קבועה:

אין מכוון פתולוגי. חדר מתים נמצא בבניין נפרד מחוץ לבית החולים.

טומאה מזדמנת:

בבניין הכללי כ-173 נפטרים לשנה (לא כולל חולים שהגיעו במצב קשה ונפטרו בחדרי מיון). במקרה של טומאה מוציאים שלט אזהרה לכהנים. בבניין יולדות מס' הנפלים פחות מאחד לשבוע. כמו"כ ישנם גרידות בחדרי הניתוח בדר"כ בימים א' ג' וד' בשעות הצהריים. בכל מקרה של הפלה או גרידה מוציאים שלט אזהרה לכהנים.

הלל יפה - חדרה

בביה"ח מספר בניינים, בניין המרכזי, בניין יולדות, בניין ילדים, ובניין מעבדות. יש חיבור בין הבניינים באמצעות מסדרון מקורה, וכאשר יש טומאה באחד הבניינים היא מתפשטת לכל שאר בניינים. יש בביה"ח חזקת טומאה מנפטרים נפלים ואברים.

טומאה קבועה:

חדר מתים נמצא בבניין נפרד לגמרי. המכוון הפתולוגי (כולל המקררים לשמירת אברים) מחובר לבניין המרכזי באמצעות מסדרון מקורה.

טומאה מזדמנת:

מספר הנפטרים כשתי פטירות ליום בממוצע ע"פ סטטיסטיקה רשמית. חלק גדול מאד מהנפטרים אינם יהודים.

הניתוחים הגניקולוגיים נעשים בחדר ניתוח בבניין המרכזי (ולא בבניין יולדות). בניין יולדות מחובר לבניין המרכזי באמצעות מסדרון מקורה. בניין ילדים מחובר אף הוא לבניין המרכזי באמצעות מסדרון מקורה.

מסקנה: כיון שיש חיבור קבוע למכוון הפתולוגי וכן ישנם ניתוחים גניקולוגיים בבניין המרכזי, ובנוסף ישנם שתי פטירות ליום בממוצע, משמעות הדבר שיש בביה"ח מצב של חזקת טומאה.

רב ביה"ח הרב הלל דוד

טל' במשרד 04-6304587, 050-4110362 בבית 077-9332803

⊗ ביה"ח הרצוג (עזרת נשים)

ביה"ח הגריאטרי "הרצוג" יש 282 מיטות. מספר הנפטרים כשתי פטירות בשבוע בממוצע ע"פ סטטיסטיקה רשמית. חדר מתים נמצא בבניין נפרד, ואין מכוון פתולוגי, ואין חדרי ניתוח. במקרה יש טומאת מת יש שלט אזהרה לכהנים בכניסה הראשית.

רב ביה"ח הרב נתנאל אלבו

02-6512433, 052-7642978

⊗ השרון - פתח תקוה

המחלקות הנמצאות בבניין הכללי מחוברות ולכן כאשר יש טומאת מת היא מתפשטת לכל ביה"ח. בביה"ח יש כשתי פטירות ליום בממוצע ע"פ סטטיסטיקה רשמית, חלקם של אינם יהודים. אין שלט אזהרה לכהנים.

פינוי מת אורך כשעתיים על פי הוראת משרד הבריאות.

פעמים בשבוע יש ניתוחים גניקולוגיים בדר"כ בימי ב' וד' והחומר הטמא מפונה באותו יום. (משתדלים להוציא את החומר הטמא עד השעה 2 בצהריים, ואין על כך פיקוח).

כאשר יש אברים בחדרי הניתוח הם מפונים מיד.

חדר מתים ופתולוגיה אינם קשורים לביה"ח ונמצאים בבניין נפרד.

⊗ ברוזילי-אשקלון

מספר הנפטרים כשנים ליום בממוצע ע"פ סטטיסטיקה רשמית. כמו"כ ישנם נפלים ואברים. בביה"ח מספר בניינים והם מחוברים באמצעות פרודורים. גם חדר המתים מחובר לביה"ח באמצעות צינורות שרחבים יותר מטפח. משמעות הדבר שביה"ח בחזקת טומאה במשך כל שעות היום.

ביה"ח נמצא בהליך תיקון ע"מ לאפשר כניסת כהנים לצורך רפואי, התכנית היא לבודד את חדר המתים מביה"ח וכן ליצור חייך בפרודורים כדי שהטומאה לא תמשך מבניין לבניין, וכן עוד מספר תיקונים בבניינים עצמם. הליך התיקון נעשה ע"י הרה"ג דוד מונק והרה"ג יחזקאל לומברד מחב"ס "טהרת הכהנים" ובהתייעצות עם מרן הגרי"ש אלישיב שליט"א.

הליך התיקון מתעכב מחוסר תקציב, דרוש תורם! טל' 02-5862153.

בצר צפון של ביה"ח נתגלו עצמות ויש להזהר.

⊗ הדסה עין כרם-ירושלים

ברוב רובו של היום יש מצב של טומאת מת, כתוצאה מנפטרים, נפלים ואברים. וכמעט אין מצב שאין בביה"ח טומאת מת.

מרפאות שיניים: בבניין מרפאות השיניים נמצא בחדר סגור, חלקי עצמות, על אף שבעבר העניין טופל, והוצאו משם כל העצמות וחלקי העצמות שהיו.

ביה"ס לרפואה: אסור לכהן להיכנס משום שיש שם טומאה קבועה של שלדים. חלק גדול מהשלדים הם של יהודים תועים שתרמו את גופם ל"מדע" ר"ל. (יש הפרדה בין ביה"ח לבין ביה"ס לרפואה).

בניין יולדות מחובר לבניין הראשי.

⊗ הדסה הר הצופים-ירושלים

טומאה קבועה:

חדר מתים ומכוון פתולוגי מבודדים באמצעות דלתות כפולות.

טומאה מזדמנת:

בין 1-2 נפטרים ליום בממוצע ע"פ סטטיסטיקה רשמית. מדי פעם יש נפלים בחדרי לידה והם מפונים. (קיים פינוי נפלים משעה 8 בבוקר ועד 7 בערב). יש ניתוחים גניקולוגיים בחדרי ניתוח, והחומר המטמא שוהה שם זמן רב.

חלק גדול מהנפטרים והנפלים הם של "אינם יהודים" שאיסור טומאת פחות חמור ע"י יו"ד ש"ע"ב ס"ב. (בביה"ח יש 257 מיטות).

המטמא מועבר לארון מיוחד העשוי מקרטון שאינו מקבל טומאה, ויש בו 40 סאה. אבל עדיין יש שאלה של סוף טומאה לצאת.

מומלץ לברר קודם הכניסה האם החומר המטמא כבר פונה מהמקום. אפשר לברר זאת אצל מנהל המרכז הכרורגי דר' פרנקל 02-5637684.

אין מכון פתולוגי במקום.
לאחרונה פתחו במקום בית אבות "נוה עמית" ולא ידוע לנו על מספר נפטרים שם. (בבתי אבות מספר הנפטרים הוא מיעוט שאינו מצוי, חולה במצב קשה מועבר בדרך"כ לבית"ח ולא נשאר בבית אבות).

קפולן-רחובות

בבית"ח שני בניינים מרכזיים, בניין הראשי ובניין יולדות (כולל חדרי לידה ופגיה). בנוסף ישנם מספר בתינים. וישנו פרוודור המהביר בין הבניינים והביתנים.

מספר הנפטרים מעט יותר משתי פטירות ליום בממוצע ע"פ סטטיסטיקה רשמית.

ניתוחים גניקולוגיים (הפלות) מבצעים במחלקת נשים בכל ימות השבוע. גם לאחר שעות העבודה הרשמיות ישנם מקרי חרום (כשני מקרי חרום ליום בממוצע). מחלקת נשים נמצאת בביתן ומחוברת עם פרוודור. החומר המטמא נמצא חדר לפנים מחדר.

כמו"כ נעשים ניתוחים גניקולוגיים במרתף הבניין הראשי, ביום א' לפנה"צ, את הנפלים מוציאים עד השעה 2 בצהריים.

בבניין יולדות לא מבצעים ניתוחים גניקולוגיים, אבל ישנם מספר בודד של נפלים (גדולים) בחודש.

טומאה קבועה:

חדר המתים והמכון הפתולוגי נמצאים בבניין נפרד מחוץ לבית"ח.

טומאה מזדמנת:

מעט יותר משתי פטירות ליום בממוצע. מבצעים ניתוחים גניקולוגיים במשך כל ימות השבוע במחלקת נשים, והחומר המטמא נמצא חדר לפנים מחדר. ביום א' לפנה"צ עד השעה 2 ישנם ניתוחים גניקולוגיים גם בבניין הראשי.

אפשר לקבל פרטים אצל

הרב שלמה פרלשטיין במשרד 08-9441769

רמב"ם-חיפה

בית החולים רמב"ם הוא בי"ח גדול ובו 898 מיטות. בית"ח בנוי מכמה בניינים וקיים חיבור בין הבניינים באמצעות גגונים וצינורות אוויר גדולים. ולכן כאשר יש טומאה באחד הבניינים היא

רב ביה"ח הרב ראובן שפירא

טל' במשרד 03-9372307

(א.ה. יש לשים לב לכך שיש רק מעט נפלים בבית"ח, וכן שחלק לא קטן מהנפטרים הם גויים שדין טומאתם פחות חמור משל ישראל ע"י יוד' שע"ב ס"ב).

לניאדו-נתניה

בבית"ח שני בניינים (הבניין הישן והבניין החדש), אין חיבור בין הבניינים.

בבניין הישן כמה מחלקות המחוברות אחת לשניה, לכן כאשר יש טומאת מת באחת המחלקות היא מתפשטת לכל שטח הבניין. ואז מוציאים שלט אזהרה לכהנים.

מספר הנפטרים כשני נפטרים בממוצע ליום, ע"פ סטטיסטיקה רשמית. כמעט כולם בבניין הישן. זמן פינוי מת בין ¼ שעה עד שעה וחצי (תלוי אם המשפחה נמצאת).

בבניין החדש (יולדות, נשים, וכירורגיה) טומאת מת מנפלים פחות מצויה. זמן פינוי נפל כעשרים דק'. יש שלט אזהרה לכהנים רק לנפלים שיש בהם צורת ולד (וצ"ע ע"י הקדמה שמבואר בפ"ת שיש להחמיר כבר מיום הארבעים). כמו"כ מבצעים במקום ניתוחים גניקולוגיים בדרך"כ בימים ד' וה' עד הצהריים.

חדר מתים מחוץ לבית"ח כמו כן אין בבית"ח מכון פתולוגי.

האחראי הרב שר

מעייני הישועה-בני ברק

בבית"ח קיים פתרון המאפשר כניסת כהנים ללא חשש טומאת מת. הדברים הובאו בהרחבה במדריך הכשרות גלאט בשנים הקודמות.

ידיעות חשובות:

עדיף שלא להכנס לחדר ניתוח בקומה 2.

המביא נפל או אברים לבית"ח אין להכניסם דרך שער ביה"ח שנמצא מטמא את ביה"ח, אלא יודיע לשומר בפתח ביה"ח וזה יקרא לרב או לשליח שידריך אותו כיצד להכניס את הנפל בלי לטמא את ביה"ח.

רב ביה"ח הרב יוסף הופנר

מרכיזית ביה"ח 03-5771149

משגב לדרך (קופ"ח מאוחדת) - ירושלים

במרכז הכירורגי שבביה"ח (לשעבר) "משגב לדרך" עורכים לפעמים ניתוחים גניקולוגיים. החומר

מתפשטת לכל שאר הבניינים.

בבית"ח יש חוקת טומאה כתוצאה מריבוי נפטרים נפלים ואברים.

רמת מרפא-פתח תקוה

קיים במקום התקן מיוחד להוצאת נפלים מחדרי הניתוח באמצעות מערכת פנאומטית (מעלית בתוך צינור). וכדי למנוע איסור של סוף טומאה לצאת צריך שרוב המעלית יהיה טפח על טפח ברום טפח (ע"י משנה אהלות פ"ג מ"ו ד"פ מה שנתברר גודל הגרדיות אינו גדול מכזית ודו"ק) לכן הזמינו לצורך זה מערכת מיוחדת מגרמניה שעונה על כל דקדוקי ההלכה.

ולכן מותר לכהן לשהות בחדרי האשפוז, וכן בחדרי ההמתנה שלפני חדרי הניתוח. אמנם לחדרי הניתוח עצמם אסור להכנס בזמן שיש שם נפלים. אפשר לברר אצל האח הראשי של חדרי הניתוח האם הוציאו את הנפלים בטל' 03-9053535 (מרכיזית).

רעות (בי"ח גראטרי סעודי) שדר' החייל - יד אליהו - ת"א

טומאה מזדמנת כ-100 פטירות בשנה. אין טומאה קבועה כיון שחדר מתים מנותק ואין מכון פתולוגי. כאשר יש טומאת מת מוציאים שלט אזהרה לכהנים.

רב ביה"ח הרב ציון שאגי

טל' 03-7300256

שניידר-פתח-תקוה

בית החולים לילדים "שניידר" (הסמוך לבית"ח "בילינסון") מופרד מבית"ח בילינסון. בבית"ח יש גם פגיה. מספר הנפטרים כ-8 לחודש. אין חדר מתים ואין מכון פתולוגי.

אפשר לברר אצל האחיות הראשית האם יש קעת נפטר בבית"ח. הדבר נעשה בתיאום ובאישור רב קופ"ח הכללית הרב מנחם רוזנברג.

שערי צדק-ירושלים

יש בבית"ח שע"צ מספר בעיות של טומאת כהנים שעדיין לא נפטרו. רבים טועים וחושבים שכאשר אין שלט אזהרה לכהנים פירושו הדבר שמתורת הכניסה לכהנים ללא הגבלה, ויש לעבור על כך שאין לכהן להכנס לבית"ח ללא שאלת כהם. (הדברים אמורים גם לגבי חניון המכוניות וביה"ס לאחיות).

טומאה קבועה:

המכון הפתולוגי מבודד, והחומר המטמא מועבר ביציאה מיוחדת אל מחוץ לבית"ח, ואינו עובר דרך מסדרונות בית"ח. חדר מתים מחוץ לבית"ח, גם צינורות הביוב שעוברים בחדר מתים מבודדים מהביוב המרכזי של בית"ח, כדי למנוע מהטומאה לעבור דרכם.

טומאה מזדמנת

יש בעיה של סוף טומאה לצאת מהניתוחים הגניקולוגיים והאברים שבחדרי הניתוח בקומה 2. כמו"כ יש טומאת אהל רגילה מנפטרים בממוצע של חמש שעות בכל יום בחדשי החורף, ובחשי הקיץ פחות.

רב ביה"ח הרב משה פלג

טל': במשרד- 02-6666483. פקס 02-6555721

תל השומר - רמת גן

ביה"ח תל השומר בנוי מכמה וכמה בניינים, כיום יש חיבור בין רוב הבניינים של בית החולים ע"י מנהרות תת קרקעיות. ולכן כאשר יש טומאת מת באחד הבניינים היא עלולה להתפשט לכל שאר חלקי בית"ח.

אולם כמה מחלקות מנותקות לגמרי משאר הבניינים של בית החולים ובחלקם אין שאלה של טומאת מת.

הוספיס: נמצא בבניין נפרד (ביתן 32). אמנם יש לברר קודם הכניסה אם אין שם טומאת מת.
אף אוזן גרון: נמצא בבניין נפרד. ובדרך כלל אין שם בעיה של טומאת מת. אבל מרפאת פה ולסת מחובר.

פסיכיאטריה: נמצא בבניין נפרד. ובדרך כלל אין שם בעיה של טומאת מת. (אבל מרפאת בני ברק נמצאת בבניין הראשי ויש שם חוקת טומאה).

שיקום אורתופדי, שיקום נירולוגי, שיקום נשמה, וטרשת נפוצה: נמצאים בבניין אחד נפרד ולא מצוי שם טומאת מת.

בניין יולדות כולל חדרי לידה מחלקת יולדות וגניקולוגיה, אף שנמצא בבניין נפרד, מ"מ מצוי שם טומאת מת מהנפלים.

הוספות: פינוי מת הוא בדרך"כ כשעתיים לאחר הפטירה. וחדר מתים נמצא מחוץ לבית החולים.

מחלקת ילדים: כיום יש חיבור בין מחלקת ילדים לבניין הכללי, ויש חשש גדול של טומאת מת.

חניון המכוניות: מחוברים כיום לבניין הכללי וקיים שם חשש גדול של טומאת מת, וכן לנוסעים תחת הגשרים.

שיקום גריאטרי: אף שיש חיבור באמצעות מנהרה תת קרקעית לשאר חלקי בית"ח מ"מ הדלתות הפונות למנהרה סגורות בחלק גדול מהיום, העניין בבירור.

מחלקת עיניים: מחוברת אף היא לבניין הראשי באמצעות מנהרה ואין לכהן להכנס. (בעבר היו בבניין קרניות ממתים, אבל כיום הם הועבר למקום אחר).

הגשרים: עיקר הבעיה בגשר שליד מחלקת ילדים, יש להזהיר את כהנים שקווי התחבורה הציבורית עוברים תחת גשר זה.

*****

הערות ובירורים בעניין כניסת כהנים לבתי חולים:

א.ר. טל' 03-5798217